

andrer Lønde-, Skjæppe- og Fjerdingkarmaalet, hvad skal man saa gjøre ved disse Tiender? Jeg vilde gjerne have en Smule Dplysning derom; thi det er for silde, naar Tiendetygerne fordre deres Tiende leveret efter de Regler, hvorefter Tienden er konstateret tønde- og skjæppevis, at Tiendeyderne da sige: Vi maa ikke levere i det Maal, vi have nu en anden Bestemmelse for vort Maal; thi da kan der opstaa stor Uenighed mellem Tiendenyderne og Tiendyerne om, hvem af dem der er pligtig til at faae dette forandret og bære Beføstningerne derved. Det Samme er i endnu høiere Grad Tilfældet med Loven om Fastsettelse af Kvægtiende og Smaaredfelstiende; disse ere ligeledes thingløse og protokollerede for hver Eiendom, og det endog i meget smaa Kvantiteter, saaledes at denne Tiende for Mange er sat indtil en $\frac{1}{8}$ Fjerdingkar. Det forekommer mig, at der vil blive noget Virvar, thi ikke alene vil der for de vedkommende Ciere, som skulle levere denne Kvægtiende og Smaaredfelstiende til Præsten, kunne komme megen Uenighed til Stede mellem dem og Præsten, men ogsaa vil der derved kunne afstedkommes megen Ueilighed for Sogneraadet, der skal beregne den Smaaredfjel, som tilkommer Skolelærerne. Der er nemlig den Omstændighed derved, at, uagtet denne Tiende er fastsat eengang for alle til en vis Afgift i Byg, og det, som sagt, i saa smaa Kvantiteter, at der er Tale om $\frac{1}{8}$ Fjerdingkar, saa skal den dog forandres hvert Aar og beregnes efter den daværende Kapitelstart; men jeg veed ikke, hvorledes dette kan lade sig gjøre, naar vi faae denne Meterlov gennemført. Jeg formaar ikke at indse dette, og uagtet jeg har hørt mange lærde Foredrag, f. Ex. af det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Sviid), der repeterede alle de Benævnelser om Maal og Vægt, som man forøvrigt kan læse sig til i enhver ordentlig Regnebog, saa har han dog ikke omtalt saadanne Forhold som de her af mig nævnte, og jeg er derfor endnu i stor Vildrede med mig selv om, hvorledes man skal bære sig ad i disse Forhold, naar man faar dette Lovforslag ophøjet til Lov. Det er jo ikke alene den Kornstiende, der er konstateret, som der kan blive Tale om at forandre, men der kan ogsaa være Tale om alle de Tiender, som ikke ere konstaterede, og hvorledes Tiendenyderne her skulle komme overens med Tiendenyderne om det nye Maal, kan ogsaa blive et vanskeligt Spørgsmaal (Berg: Læs § 8 i Lovforslaget). Den klarer det ikke. Skulde man gaa over til et nyt System, saa forekommer det mig ogsaa, at det er en Betynderlighed, at man ikke tager Hartkornsmaalet med. Jeg vilde næsten have ønsket det for meget rigtigere, at man havde begyndt med at forandre Hartkornet, Maalet af Forderne, det, vi nu kalde Lønder Land, efter Meterstykket, thi det udføres jo af Folk, der ere inde i dette Forhold, saaledes at det godt kunde udføres strax; men skulle vi gaa til Meterstykket

met i Maal og Vægt og alle andre Forhold, da forekommer det mig at være endnu mere nødvendigt med Hensyn til Hartkornet og Jordboniteringen. Jeg mener, som sagt, at man først burde have indført det her og anvist Folk, hvorledes de skulde benytte det. Forøvrigt maa jeg udtale, at det forekommer mig, at den af mig omtalte europæiske Nødvendighed, der, som det lader til, har frembragt dette Lovforslag, finder mange Tilhengere og varme Venner. Jeg kommer til at tænke paa, at der i sin Tid var et Parti, man kaldte „det unge Bureaukrati“, det er maaske nu blevet gammelt, og jeg er, efter de Udtalelser, vi i Dag have hørt, næsten kommen til at tænke paa, at der maaske kan danne sig et nyt ungt Bureaukrati, der kan komme til at omfavne det gamle; men det er imidlertid ikke nogen saa stor Ulykke. Man kunde tænke sig, at de store og smaa Bønder ogsaa kunde danne et nyt Parti, og dersom et saadant Forhold indtraadte, kunde vi maaske naae det, der blev omtalt af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), at der blev Flugt i Forretningerne. Men hvorom Alt er, saa maa jeg rigtignok fordre Dplysning i mange Retninger, inden jeg kan gaa ind paa at hjælpe dette Forslag videre. — Den høitærede Indenrigsminister var meget mere nøjsom, thi han fordrede ikke mere, end at faae nedsat et Udvalg og faae afgivet Betænkning, men efterkom Uenigheden her i Thinget synes at være ikke saa grumme lille, har jeg heller ikke noget stort Haab om, at der vil komme nogen Betænkning frem i Aar, og saar tror jeg, det er meget bedre, at Regjeringen paa ny overveier Sagen og fremkommer med et nyt Forslag, naar Rigsdagen atter samles (Afskyldelse af Berg). Ja, jeg mener et nyt Forslag, som var noget bedre udarbejdet, og hvori der var givet Anvisning til, hvorledes man skulde komme over alle de af mig omtalte Ulemper. Jeg kan derfor ikke komme fra den Udtalelse, jeg i Forniddags fremsatte, at jeg nøjsages til at stemme mod Lovforslagets Overgang til anden Behandling.

J. M. Hansen: Jeg skulde ikke have taget Ordet paa dette Punkt, naar ikke det ærede Medlem for Skanderborg Amts 1ste Valgkreds (Bajer) havde ansøgt Noget af mig, som jeg paa ingen Maade har sagt. Han har ansøgt som Noget, jeg skulde have sagt, at vor Regjering skulde ikke komme med Noget til den danske Befolkning efter Indbydelse fra Sverig. Det har jeg paa ingen Maade sagt, det kunde ikke falde mig ind. Jeg har ikke sigtet til det ærede Medlem ved min Omtale af denne Sag. I Anledning af, at der var fremkommet Udtalelser om, at Regjeringen ikke havde gjort Ret i at komme med denne Sag, efter at den mødte sig Alt, hvad den danske Befolkning ønskede sig af Reformen, sagde det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valg-